

การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุกสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย

Development of English Reading Comprehension Skills by Using Active Learning Process for Grade 8 Students at Kaennakorn Witthayalai School

อนุสรณ์ คำภาบุตร¹ อัมราภรณ์ หนุ่ยอด² ปารณีย์ สุทธิประภา³

E-mail: sb6180102128@lru.ac.th

โทรศัพท์: 06-5343-2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning Process) โดยนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดครั้งเดียว กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จำนวน 35 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 6 แผน แบบบันทึกสะท้อนคิด และแบบทดสอบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีนักเรียนผ่านเกณฑ์จากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 88.57 โดยผลการทดสอบทั้งชั้นมีคะแนนเฉลี่ย 26.54 คิดเป็นร้อยละ 88.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: การอ่าน, ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ, กระบวนการเชิงรุก

Abstract

The purpose of this research was to develop English reading comprehension skills by using Active Learning Process so that at least 80 percent of the group passed the prescribed passing criterion of 80 percent. Research methodology was the one-group posttest-only design. The sample group were 35 students from grade 8/3 at Kaennakorn Witthayalai School. They were selected by using purposive sampling. The research instruments included lesson plan by using active learning process, self-reflection forms and post learning achievement test. The data were statistically analyzed by average and percentage. The research results showed that there were 31 students passed the test with 88.57 percent. The average score was 26.54 or 88.47 percent which was higher than the specified criteria.

Keywords: English reading comprehension skill, Active learning, Active learning process

¹ นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.5 ปี) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³ ตำแหน่งครู (วิทยฐานะ ครูชำนาญการ) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น

ความเป็นมาของปัญหา

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ ตลอดจนการประกอบอาชีพ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551)

ยิ่งไปกว่านั้น ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษยังถือว่าเป็นทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญ ดังที่ วราภรณ์ จันทรมณี. (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนาตนเอง ในยุคโลกาภิวัตน์หรือโลกไร้พรมแดน วิทยาการและเทคโนโลยีได้รุดหน้าไปเรื่อย ๆ ข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา การอ่านจึงเป็นกระบวนการอ่านสำคัญในการพัฒนาคนในทศวรรษนี้ หากคนอ่านหนังสือไม่ออก ไม่มีสมรรถภาพด้านการอ่านก็ยากที่จะพัฒนาสติปัญญาและความรู้ได้ ในปัจจุบันมีสื่อต่าง ๆ มากมายให้เลือกศึกษาเรียนรู้ ภาษาที่พบเจอนั้นมีหลากหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการแสวงหาความรู้วิทยาการต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยตำราเป็นภาษาอังกฤษ การที่ผู้เรียนจะเข้าใจสื่อหรือบทความที่อ่านนั้น ต้องอาศัยการพัฒนาทักษะการอ่านที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการอ่านภาษาอังกฤษที่ดี และสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ในการพัฒนาตนเองต่อไป

จากการสังเกตการทำกิจกรรมและตรวจผลงานนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการอ่านบทความภาษาอังกฤษ โดยนักเรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้อย่างถ่องแท้ และสื่อความหมายของบทความที่อ่านผิดเพี้ยนไป ถึงแม้ว่านักเรียนจะรู้คำศัพท์แต่ยังคงไม่สามารถแปลความหมายของประโยคออกมาได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้นักเรียนยังเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อต้องอ่านบทความภาษาอังกฤษ และเมื่อมีการตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่านนักเรียนยังขาดทักษะในการแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามในมุมมองกว้าง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนต่อไปในอนาคต รวมถึงส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในทักษะอื่น ๆ อีกด้วย สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวอาจเนื่องมาจากหลายปัจจัย อาทิ ความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและต้องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้ดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน จึงพบว่ากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้ดี มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา แนะนำ แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาสสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของตนเอง หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562) นอกจากนี้เมื่อได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านพบว่าโดยการใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้ ดังที่ กิตติยา จินดารัตน์. (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถทำคะแนนแบบทดสอบ หลังเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) สูงกว่าก่อนเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ย 18.40 / 22.00) และแบบสอบถามข้อที่ผู้เรียนให้ความพอใจมากที่สุดคือข้อที่ 7 คือนักเรียนรู้สึกสนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษแบบ Active Learning ($x = 4.63$) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 นักเรียนรู้สึกว่าการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้มีโอกาสแสดงออกมากขึ้น ($x = 4.53$) นอกจากนี้ มั่นเธียร แอล เมกแกเบล. (2022) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกสำหรับการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (The Effect of Active Learning Strategies on EFL

Tenth-Grade Students' Reading Comprehension) การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียน ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ในจอร์แดน โดยสุ่มตัวอย่างนักเรียนชาย 50 คนให้เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม 25 คน ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้เชิงรุก 4 แบบ ได้แก่ SQ3R, brainstorming scaffolded instruction, and snowball throwing เพื่อสอนกลุ่มทดลอง ในขณะที่กลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการสอนตามหนังสือแบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้ง 3 ระดับ และสูงกว่าในภาพรวม มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญระหว่างประสิทธิภาพของทั้งสองกลุ่มหลังการทดสอบ ดังนั้นกล่าวได้ว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning Process) สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ และช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning Process) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะดังกล่าวไปใช้ประโยชน์สำหรับการแสวงหาความรู้ได้ในอนาคต และเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนให้นำไปพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพต่อไป

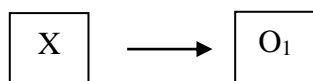
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning Process) โดยนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบทดลองกลุ่มเดียว วัดครั้งเดียว (The One-Group Posttest-Only Design) Aek Phakiti. (2014)

เมื่อกำหนด X หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
O₁ หมายถึง ผลการทดสอบวัดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียน (Post-test)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 18 ห้องเรียน รวม 691 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 35 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากห้องเรียนที่ผู้วิจัยได้ทำการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2565

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก จำนวน 6 แผน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง What's Wrong?

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Herbal Medicines

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง School Events Around the World

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Cloning

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง The Adventure of Marco Polo

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง Amazing Trip from Adventure Tour

3.2 แบบบันทึกการสะท้อนคิด จำนวน 6 ชุด

3.3 แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก 30 ข้อ จำนวน 1 ชุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1. ผู้วิจัยได้คัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวนนักเรียน 35 คน ในการเข้าร่วมการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning Process)

4.2. ผู้วิจัยปฐมนิเทศกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงจุดประสงค์ในการดำเนินการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยครั้งนี้

4.3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning Process) จำนวน 6 แผน เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 6 คาบ ทั้งนี้ไม่รวมเวลาทดสอบหลังเรียน

4.4. ผู้วิจัยทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และร้อยละ แล้วเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์และหาค่าเฉลี่ยนักเรียนผ่านการเกณฑ์จากการทำแบบทดสอบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ

5.2 วิเคราะห์ผลการทดสอบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนทั้งชั้นแล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์แบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

กลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบ		ผลการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนทั้งชั้น (30 คะแนน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
35	31	88.57	26.54	88.47

จากตารางที่ 1 การทดสอบกำหนดให้นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป และเกณฑ์จำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 พบว่า ผลจากการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 จำนวน 35 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนั้น มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 88.57 การทดสอบของนักเรียนทั้งชั้นมีคะแนนเฉลี่ย 26.54

คิดเป็นร้อยละ 88.47 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนผ่านเกณฑ์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่านักเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ภาพที่ 1 การทำกิจกรรมโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากภาพที่ 1 การทำกิจกรรมกลุ่มซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ชี้ให้เห็นว่านักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์ผลงานร่วมกัน ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาหรือบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลการทดสอบที่ดีขึ้น

อภิปรายผล

การใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดี นักเรียนสามารถเข้าใจบทอ่าน สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง โดยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียน มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์มากกว่าร้อยละ 80 และจำนวนมากกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดสามารถทำคะแนนได้มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ดี เนื่องจากการกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning process) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และมุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้ศึกษาเรียนรู้อย่างถ่องแท้ และมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่คงทน ตามทฤษฎีการรวมประสบการณ์ของ เอ็ดกา เดล. (1969) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ได้ผ่านการปฏิบัติจริง จะสามารถเก็บจำในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory) ทำให้ผลการเรียนรู้ยังคงอยู่ได้ในปริมาณที่มากกว่าระยะยาวกว่า จึงกล่าวได้ว่าเมื่อนักเรียนได้รับประสบการณ์จากการเรียนรู้แบบเชิงรุกในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจแล้วนักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านได้เป็นอย่างดีจากการลงมือทำกิจกรรมที่หลากหลาย มีการเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านไปยังเรื่องราวในชีวิตประจำวัน หรือสิ่งที่สอดคล้องกับตัวผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้และสามารถถ่ายโอนไปยังทักษะอื่น ๆ ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา จินดารัตน์. (2563) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถทำคะแนนแบบทดสอบ หลังเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) สูงกว่าก่อนเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก

(Active learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ย 18.40 / 22.00) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มั่นเธอร์ แอล เมแกนเบล. (2022) ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ผลของการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกสำหรับการอ่านเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ในจอร์แดน โดยสุ่มตัวอย่างนักเรียนชาย 50 คนให้เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม 25 คน ใช้กลวิธีการเรียนรู้เชิงรุก 4 แบบ ได้แก่ SQ3R, brainstorming scaffolded instruction, and snowball throwing เพื่อสอนกลุ่มทดลอง ในขณะที่กลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการสอนตามหนังสือแบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้ง 3 ระดับ และสูงกว่าทั้งในภาพรวม แสดงให้เห็นว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning process) สามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น กล่าวโดยสรุปได้ว่าการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning Process) สามารถพัฒนาทักษะ การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงตาม กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย จนเกิดเป็นทักษะการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการเชิงรุกสามารถพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ โดยจากการทดลอง พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์จากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 88.57 โดยผลการทดสอบทั้งชั้นมี คะแนนเฉลี่ย 26.54 คิดเป็นร้อยละ 88.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีเมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้กระบวนการเชิงรุก และกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ ครูผู้สอนควร นำไปใช้กับทักษะด้านอื่นๆ โดยออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและทักษะที่ต้องการพัฒนา
2. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอาจใช้เวลานานในการศึกษาและวัดผล ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสม และกระชับเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตรงประเด็น และครอบคลุม วัดได้ง่าย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กิจกรรมที่เฉพาะเจาะจง เช่น การใช้เกม การใช้กิจกรรม เป็นฐาน กระบวนการสอนแบบ SQ4R เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เป็นต้น
2. ควรทำการศึกษาทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการใช้ กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกในการพัฒนาผู้เรียนที่มีทักษะที่ต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา จินดารัตน์. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนมัธยมฐานบิน กำแพงแสน. วิจัยในชั้นเรียน
- ราตรี เลิศหว่าทอง. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้การทำงานกลุ่ม โดยการจัดการเรียนรู้แบบ เชิงรุก ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองสังข์วิทยายน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา. ปีที่ 4 ฉบับที่ 1, 1-9.
- วรางคณา จันทรมณี. (2560). ความสำคัญของทักษะการอ่าน. วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์) <<http://www.edujournal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/1967.ru>> (สืบค้นเมื่อ วันที่ 13 สิงหาคม).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. <<http://academic.obec.go.th/web/news/view/75>> (สืบค้นเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม).
- หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. <http://academic.obec.go.th/images/document/1603180137_d_1.pdf> (สืบค้นเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม).
- เอเดกา เดล. (1969). ทำความรู้จักกับกรวยประสบการณ์ (Cone of Experience) เพื่อปรับการสอนให้เป็น Active Learning. ครูอาชีพดอทคอม. <<https://www.kruachieve.com/เรื่องราว/กรวยประสบการณ์/>> (สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม)
- Aek Phakiti. (2014). Experimental research methods in language learning. ResearchGate. <https://www.researchgate.net/publication/263046791_Experimental_research_methods_in_language_learning> (สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม).
- Munther Al-Magableh. (2022). The Effect of Active Learning Strategies on EFL Tenth-Grade Students' Reading Comprehension. GoogleScholar. <<https://www.researchgate.net/profile/Ruba-Bataineh/publication/360061402>> (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม).